

ført med stor Bestemthed i det andet Thing af flere Medlemmer, at disse 6 Kanoner vilde overflødiggjøre en ydre Linie. Da jeg anser det for aldeles uholdbart, har jeg anset det for min Pligt at udtale mig derimod. Jeg skal blot med det Samme bemærke, at der var til Sø- og Rystforsvar forlangt 6 Stykker 11" Bagladefanoner og 10 Stykker 15 Ctm. Bagladefanoner. De ere blevne negtede, og det beklager jeg, thi paa Søbefæstningen vilde de første have været en ikke uvæsentlig bedre Beskytning, og de sidste kunde bruges til Rystforsvar, f. Ex. mod Vaade og mindre Skibe, og i alle Retninger være gode; men det er jo en Selvfølge, at, naar man faar de 6 store Kanoner, træder man ikke saa stærkt i Stranken for de mindre. Hvad jeg ellers kunde have at omtale med Hensyn til Krigsministeriets Budget, skal jeg tillade mig at fremsætte ved 2den Behandling.

Fermansen: Det havde ikke fra Først af været min Hensigt at tage Ordet ved denne første Behandling af Finansloven. Naar jeg alligevel igaar begjærede det hos den høitærede Formand, var det, fordi der fra det ærede 2det kongevalgte Medlem (Løsning) fremkom en Række Betragtninger over vore Ungdomsskoler, hvortil jeg ikke kan undlade at knytte blot nogle faa Bemærkninger. Det ærede Medlem udtalte, at der var tvende Grunde, som vilde gjøre det meget vanskeligt for ham at give sin Stemme til Finansloven i dens nærværende Skikkelse. Den ene var de knappe Bevillinger til Universitetet, den anden de efter hans Mening altfor rundelige Bevillinger til Folkehøjskolerne. Hvad det Første angaar, Universitetet, skal jeg ikke opholde mig derved, men overlade dette Spørgsmaal til Ryndigere. Jeg skal kun udtale, at det er min fulde Overbevisning, det er mit Haab, som jeg ikke tror nogensinde bliver svækket, at vor eneste videnskabelige Højskole vil der ikke nogensinde af den danske Rigsdag blive negtet de fornødne Midler til at fortsætte sin Tilværelse og udføre sin Virksomhed i fuldt Maal, hvad enten denne Anstalt beholder ganske, hvad den kalder sine særlige Midler, eller ikke, men ved Siden deraf skal jeg ikke dølgge, at det har været og endnu er min Mening, at hverken Statskassen eller Universitetet i mindste Maade har Udset til at vinde Noget ved, at man lader disse Midler forsvinde. Det var derfor med ikke ringe Tilfredshed, jeg hørte den ærede Kultusminister igaar udtale, at der er Haab om, at dette Forhold kan finde en endelig Ordning, saaledes at vi ikke hvert Aar skulle se det som et tilbagevendende Stridsspørgsmaal paa Finansloven. Det ærede Medlem dvælede ikke lidt, men længe og ogsaa, som det forekom mig, med noget mere Bevægelse ved den anden af sine Grunde, nemlig de altfor rundelige Tilskud til Folkehøjskolerne. Det ærede Medlem tror jeg nu

tog for det Første noget feil i sin Betragtning af det skarpe Skjel, han mente, der findes mellem disse Skoler som Kundsstabskoler og som Bættelsskoler. Den ærede Minister har allerede igaar gjort en Bemærkning i den Henseende. Det forholdes sig ikke saaledes, at der er noget særligt skarpt Skjel i den Henseende. Der findes vistnok ingen af disse Skoler, som udelukkende lægger Bægt paa den ene eller den anden Virksmaade. Naar der f. Ex. holdes et historisk Foredrag, forekommer det mig, at det er en Selvfølge, at dette, hvis det er, hvad det skal være, maa lægge Bægt paa at meddele Kundsstab om Fortiden; men hvis det er, hvad det skal være, bør det endvidere lægge ikke ringe Bægt paa at vække Sandfen for og aabne Tilhørernes — her altsaa de Unges — Bine for det Store og Udele i Fortidsminderne, hvad enten det er vort eget Folks eller dem, vi have fælles med Menneffeslægten i det Hele. Men ved Siden af disse Foredrag, som det ærede Medlem omtalte, der have Historie og de skjønne Bidskaber og Digterne og deres Værker til Omme, foregaar der virkelig ogsaa en ikke ringe Virksomhed alt efter de Forhold, som ere tilstede, for ligesom at meddele de unge Kundsstaber, ogsaa i flere Henseender praktiske Kundsstaber med Hensyn til deres Liv. Der er f. Ex. Regning; der er Skrivning, ikke blot dette, at der lægges Bægt paa at faae dem til at skrive nogenlunde skjønt, men ogsaa at der lægges Bægt paa, at de nogenlunde ledes til at kunne udtrykke deres Tanker paa en ordentlig Maade, og det er ogsaa Noget som, om man ogsaa tænker sig det ved Børneskolerne for Almuen udviklet, ikke saa lidt mere, end det for Diebliffet kan ste, tilvisse ikke vil være overflødig, at der i en senere Tid af et Menneffes Liv søges en videre Udvikling i den Henseende. Der blev udtalt, jeg tror af den ærede Kultusminister, at det vel er ikke saa sjældent, at der kommer unge paa de Skoler, som ikke kunne læse. Jeg tror ikke, at det gjælder noget stort Antal, naar man saaledes tager det bogtaveligt, ikke at kunne læse i en Bog, men dette, at kunne læse og læse er to Ting. At kunne læse Noget op og se, hvad der staar i en Bog, og at kunne læse saaledes med fuld Forstaaelse og Tilgænselse af Bogens Indhold, er to meget forskellige Ting, og i den Henseende er det ligeledes min Mening, at det ogsaa vil blive Gjenstand for en Udvikling i Ungdomsskolen, selv for dem, der komme fra Børneskolen og der hørte til de Bedste. Og saa er der ved Siden deraf een Ting, som vi ikke maa overse nemlig, at, selv om En allerede har lært at læse og er bleven veiledet til den bedste Færdighed med Hensyn til at kunne læse og forstaa det Læste, kommer det til, at Sandfen kan blive aabnet, og at Diet kan blive vaft for god Læsning, for at fjelne mellem, hvad der er Godt, og hvad der